

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
Προσανατολισμός στον Άνθρωπο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΤΑΚ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

**«Εκπόνηση σχεδίων Ερευνητικών & Τεχνολογικών Αναπτυξιακών Έργων
Καινοτομίας» (ΑγροΕΤΑΚ)**

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

και από Εθνικούς πόρους

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΤΑΚ	3
I.	Μηνιαίες αναφορές προόδου	4
II.	Τριμηνιαίες/Εξαμηνιαίες αναφορές προόδου	4
III.	Τελική αναφορά ολοκλήρωσης του έργου	5
	Προβλήματα & Τροποποιήσεις ΤΔΕ ΕΤΑΚ.....	5
B.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ.....	6
Γ.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΠΡΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥΣ	9
Δ.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	10
I.	Επιλεξιμότητα και πραγματοποίηση δαπανών	10
II.	Απαραίτητα παραστατικά δαπανών	10
III.	Εξόφληση δαπανών	12
IV.	Λογιστική Παρακολούθηση	14
E.	ΕΛΕΓΧΟΙ.....	15
ΣΤ.	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	16
Ζ.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	17

Α. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΤΑΚ

Αρμόδιο όργανο για τον συντονισμό και παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης και των έργων ΕΤΑΚ είναι η Ομάδα Διαχείρισης της Πράξης (εφεξής **ΟΔΠ**).

Για την παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου των έργων ΕΤΑΚ είναι η **Επιτροπή Παρακολούθησης**, κύριες αρμοδιότητες της οποίας θα είναι:

- ο η συνολική παρακολούθηση των έργων ΕΤΑΚ και η διαμόρφωση προτάσεων για τον τρόπο αξιοποίησής τους από τα ενδιαφερόμενα μέρη (επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, δημόσια διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση, αγρότες) και
- ο προσδιορισμός βέλτιστων-υποδειγματικών έργων ΕΤΑΚ.

Η Επιτροπή συνεδριάζει ανά τρίμηνο και οφείλει να τηρεί επίσημα πρακτικά όπου θα αποτυπώνεται η πρόοδος των υλοποιούμενων ΕΤΑΚ. Η Επιτροπή θα εκδώσει 2 ενδιάμεσες εκθέσεις προόδου (μία στους 6 μήνες από την έναρξη υλοποίησης των ΕΤΑΚ και άλλη μία στους 12 μήνες) και μία στο τέλος των έργων ΕΤΑΚ με την μορφή έκθεσης πεπραγμένων. Όλες οι εκθέσεις προόδου της Επιτροπής αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τη στοχευμένη προώθησή της σε όλους τους πιθανούς ενδιαφερόμενους φορείς. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής προσαρτώνται στην αμέσως επόμενη ενδιάμεση αναφορά προόδου της Πράξης.

Για κάθε έργο ΕΤΑΚ ορίζεται από τον **Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας** ένας ερευνητής ως **Υπεύθυνος Παρακολούθησής** του, ο οποίος σε συνεργασία με τον Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας θα έχει αρμοδιότητες σχετικά με την κατεύθυνση και καθοδήγηση των Ωφελουμένων.

Ειδικότερα:

- ο Συντάσσει – από κοινού με τον Ωφελούμενο και τον Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας – το σχέδιο προγραμματισμού του έργου ΕΤΑΚ, το οποίο αφορά την προσαρμογή του έργου στην υφιστάμενη δραστηριότητα της Ερευνητικής Μονάδας με βάση το πρόγραμμα εργασιών της και τις απαιτήσεις του έργου.
- ο Παρακολουθεί τακτικά την πρόοδο του έργου ΕΤΑΚ και καθοδηγεί τον Ωφελούμενο αναλόγως των προβλεπόμενων εργασιών στο πλαίσιο του έργου ΕΤΑΚ.

Η παρακολούθηση των έργων γίνεται με βάση τις μηνιαίες αναφορές οικονομικού αντικειμένου και τις τριμηνιαίες φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, οι οποίες συντάσσονται από τον Ωφελούμενο.

Για την παρακολούθηση του βαθμού επίτευξης των στόχων της Πράξης, στο πλαίσιο της οποίας εντάσσεται η υλοποίηση των έργων ΕΤΑΚ, καθώς και για την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή – πιστοποίηση των παραδοτέων της αρμόδια είναι η **Επιτροπή Παραλαβής και Πιστοποίησης Ποιότητας Παραδοτέων**.

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) γίνεται μέσω αναφορών προόδου, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

Οι αναφορές υποβάλλονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Την ευθύνη για τη συμπλήρωση των εντύπων έχει ο Ωφελούμενος.

Ειδικότερα οι αναφορές προόδου είναι οι εξής:

I. Μηνιαίες αναφορές προόδου

Αφορούν στα οικονομικά στοιχεία του έργου ΕΤΑΚ και ειδικότερα στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς ανά κατηγορία δαπάνης. Η σύνταξή τους γίνεται από τον Ωφελούμενο σε συνεργασία με τον Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας που υλοποιείται το έργο και υποβάλλονται στην ΟΔΠ το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα της περιόδου αναφοράς.

Δεδομένου ότι για τον εγκλιματισμό των Ωφελουμένων στις Ερευνητικές Μονάδες έχει προβλεφθεί διάστημα προσαρμογής διάρκειας ενός μήνα (Κεφάλαιο Β) η πρώτη μηνιαία αναφορά προόδου θα αφορά στο χρονικό διάστημα από την έναρξη υλοποίησης του έργου έως και το μήνα Σεπτέμβριο 2014.

Στη συγκεκριμένη αναφορά προόδου εκτός από τα οικονομικά στοιχεία θα πρέπει να αναφέρονται και τα παραδοτέα (σχέδια προγραμματισμού των έργων ΕΤΑΚ, επιμόρφωση Ωφελουμένων για το πλαίσιο άσκησης γεωργίας στην Ελλάδα και δικτύωσή τους με τους εκπροσώπους παραγωγικών φορέων σχετικών με το αντικείμενο).

4

II. Τριμηνιαίες/Εξαμηνιαίες αναφορές προόδου

Αφορούν συγκεντρωτικά στοιχεία φυσικού και οικονομικού αντικείμενου τα οποία συντάσσονται από τον Ωφελούμενο σε συνεργασία με τον Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας που υλοποιείται το έργο και αποστέλλονται στην ΟΔΠ, το πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα της περιόδου αναφοράς και περιλαμβάνουν:

- α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή των εργασιών του έργου για την περίοδο αναφοράς (μεθοδολογία, σχεδιασμό δοκιμών, παράθεση των αποτελεσμάτων, των μετρήσεων, επεξεργασία και συμπεράσματα). Η πρόοδος του έργου πρέπει να είναι σύμφωνη με το χρονοδιάγραμμα που έχει καταρτισθεί.
- β) Τα παραδοτέα του φυσικού αντικείμενου που αντιστοιχούν στην περίοδο αναφοράς.
- γ) Τα οικονομικά στοιχεία ανά κατηγορία δαπάνης για την αντίστοιχη περίοδο και στο σύνολο του έργου.
- δ) Τα προβλήματα που συναντά ο Ωφελούμενος στην εκτέλεση του έργου και τις λύσεις που δόθηκαν ή προτείνονται.

Από τις τριμηνιαίες/εξαμηνιαίες αναφορές θα κρίνεται η πρόοδος του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, βάσει της οποίας θα γίνεται η τμηματική καταβολή της χρηματοδότησης.

III. Τελική αναφορά ολοκλήρωσης του έργου

Εντός χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία λήξης του έργου ΕΤΑΚ υποβάλλεται η τελική αναφορά ολοκλήρωσης του έργου που περιλαμβάνει τον απολογισμό φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του.

Η τελική αναφορά θα περιέχει:

- Όσον αφορά το φυσικό αντικείμενο όλα τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στις τριμηνιαίες αναφορές προόδου, για το σύνολο του έργου, τον βαθμό επιτυχίας στην επίτευξη των στόχων του και την περιγραφή των ενεργειών διάχυσης των αποτελεσμάτων του.
- Όσον αφορά το οικονομικό αντικείμενο τα στοιχεία της χρονικής περιόδου από την τελευταία τριμηνιαία αναφορά έως τη λήξη του έργου.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στα παραδοτέα και στη σαφή περιγραφή του τελικώς επιτευχθέντος αποτελέσματος. Αν στα παραδοτέα του έργου περιλαμβάνεται κάποια μελέτη, θα πρέπει να παραδίδεται μαζί με την τελική έκθεση. Στην περίπτωση που, για λόγους ανωτέρας βίας, η έρευνα δεν μπορεί να καταλήξει σε αποτέλεσμα με συγκεκριμένα παραδοτέα, συντάσσεται Επιστημονική Έκθεση, η οποία αξιολογείται από την Επιτροπή Παραλαβής και Πιστοποίησης Παραδοτέων της Πράξης ΑγροΕΤΑΚ, μαζί με την ερευνητική προσπάθεια, τα ενδιάμεσα παραδοτέα καθώς επίσης και την έγκριση των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Σε περίπτωση που το παραδοτέο είναι λογισμικό, θα πρέπει να παραδίδονται όσα αρχεία είναι τεχνικά εφικτό.

Σημειώνεται ότι η υποβολή των αναφορών προόδου και της τελικής αναφοράς ολοκλήρωσης του έργου είναι υποχρεωτική. Η μη υποβολή τους εμπρόθεσμα, χωρίς αιτιολόγηση, μπορεί να οδηγήσει στην διακοπή της χρηματοδότησης του έργου.

Προβλήματα & Τροποποιήσεις ΤΔΕ ΕΤΑΚ

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της απόφασης χρηματοδότησης ή/και του Τεχνικού Παραρτήματος μπορεί να αιτηθεί ο Ωφελούμενος, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπεύθυνου Παρακολούθησης του έργου και του Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας που υλοποιείται, εφόσον οι τροποποιήσεις συντελούν στην επίτευξη ή βελτίωση των στόχων του έργου ΕΤΑΚ. Το αίτημα τροποποίησης εξετάζεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και εγκρίνεται από τα αρμόδια διοικητικά όργανα.

Αλλαγές στο φυσικό αντικείμενο του έργου ΕΤΑΚ δεν επιτρέπονται, πλην αυτών που είναι σε άμεση σχέση με τα ορόσημα (milestones) του έργου και εφόσον δεν επηρεάζουν θεμελιώδη στοιχεία του επιστημονικού περιεχομένου του έργου ΕΤΑΚ. Αλλαγές στις τεχνικές/μεθοδολογίες υλοποίησης του ερευνητικού αντικειμένου που προκαλούνται από τις συνήθεις τεχνολογικές ή άλλες εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο δεν συνιστούν τροποποίηση του φυσικού αντικειμένου, εφόσον η τεχνολογική στάθμιση είναι υψηλότερη των υπαρχόντων.

B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ

Τα έργα ΕΤΑΚ προϋποθέτουν την ενσωμάτωση των Ωφελουμένων στις Ερευνητικές Μονάδες του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για τη διάρκεια υλοποίησης του έργου ΕΤΑΚ. Αν και οι Ωφελούμενοι δεν τεκμηριώνουν ούτε καταλαμβάνουν μόνιμη θέση απασχόλησης, υποχρεούνται να λειτουργήσουν με τις διαδικασίες και το πλαίσιο της Ερευνητικής Μονάδας υποδοχής. Για τον σκοπό του εγκλιματισμού των Ωφελουμένων προβλέπεται διάστημα προσαρμογής διάρκειας ενός μήνα κατά το οποίο ο Ωφελούμενος:

- Θα ενημερωθεί για τις υφιστάμενες δραστηριότητες της Ερευνητικής Μονάδας ένταξης της πρότασής του και τον αντίστοιχο προγραμματισμό της Μονάδας.
- Θα εξοικειωθεί με τις διαδικασίες του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ υποβάλλοντας το πρώτο αίτημα δαπανών για την κάλυψη αναγκών του έργου σύμφωνα με το ΤΔΕ.
- Θα μεριμνήσει για την έγκαιρη έναρξη των φάσεων εργασίας του έργου του.
- Θα επιμορφωθεί στις κύριες πολιτικές του ευρωπαϊκού χώρου αλλά και στις διακριτές εθνικές στοχεύσεις των πολιτικών του πρωτογενούς τομέα.

Με τη λήξη του μήνα εγκλιματισμού ξεκινά η ερευνητική εφαρμογή των έργων ΕΤΑΚ για την υλοποίηση των οποίων ο Ωφελούμενος υποχρεούται:

- Να επιμορφωθεί ως προς τις σύγχρονες εκπαιδευτικές διαδικασίες μέσω της συμμετοχής του σε αντίστοιχο πρόγραμμα επιμόρφωσης της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ. Ως αποτέλεσμα της επιμόρφωσης αυτής κάθε Ωφελούμενος θα πρέπει να παράξει το Εγχειρίδιο Εφαρμογής έργου ΕΤΑΚ.
- Να επιμορφώσει τουλάχιστον 30 άτομα της παραγωγικής βάσης (αγρότες, στελέχη επιχειρήσεων, Συνεταιρισμών, Δημόσιας Διοίκησης, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αγρότες κ.λπ.) σχετικά με την ενσωμάτωση της προτεινόμενης καινοτομίας στις οικείες εκμεταλλεύσεις.
- Να συμμετέχει στο σύνολο των δράσεων δημοσιότητας και επιμόρφωσης που θα κληθεί να συμμετάσχει.
- Να υλοποιήσει την πρόταση ΕΤΑΚ όπως αυτή περιγράφεται στο ΤΔΕ.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της Πράξης προβλέπεται:

Επιμόρφωση Ωφελουμένων και Παραγωγικής Βάσης

Η διασύνδεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων των έργων ΕΤΑΚ με την παραγωγική βάση καθώς και με τις εθνικές και διεθνείς απαιτήσεις και προτεραιότητες του πρωτογενούς τομέα θα πραγματοποιηθεί μέσω της επιμόρφωσης των Ωφελουμένων και της Παραγωγικής Βάσης.

- Επιμόρφωση Ωφελουμένων. Αφορά αφενός στην επιμόρφωση των Ωφελουμένων σχετικά με το υφιστάμενο πλαίσιο άσκησης της γεωργίας στην Ελλάδα, αφετέρου στην επιμόρφωσή τους ως εκπαιδευτές, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση της ενσωμάτωσης στην παραγωγή της παραχθείσας τεχνολογίας/καινοτομίας.
  - Επιμόρφωση Ωφελουμένων για το πλαίσιο άσκησης της γεωργίας στην Ελλάδα. Κατά την έναρξη της εκπόνησης των ΕΤΑΚ θα υλοποιηθεί πρόγραμμα επιμόρφωσης των Ωφελουμένων με σκοπό την εξοικείωσή τους με τις σχετικές εθνικές και διεθνείς πολιτικές. Η δράση αυτή θα εκτελεστεί από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ με τη μορφή μιας ημερίδας με αντικείμενο επιμόρφωσης τη διεθνή και εθνική πολιτική. Η ημερίδα αυτή θα συνδυαστεί με την ημερίδα έναρξης της Πράξης ΑγροΕΤΑΚ, εκμεταλλευόμενη την συγκέντρωση των Ωφελουμένων. Στην ημερίδα αυτή θα συμμετέχουν ως ομιλητές στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ΥΠΑΑΤ αλλά και εκπρόσωποι από το σύνολο των ενδιαφερόμενων φορέων. Αν και πρωτεύων σκοπός της ημερίδας είναι η επιμόρφωση των Ωφελουμένων, η ημερίδα αυτή στοχεύει επίσης στην αρχική δικτύωση των Ωφελουμένων με τους εκπροσώπους των παραγωγικών φορέων που αφορούν στο αντικείμενο του έργου του.
  - Εκπαιδευτική επιμόρφωση Ωφελουμένων. Η δραστηριότητα αυτή αφορά στη βελτίωση των εκπαιδευτικών ικανοτήτων των Ωφελουμένων και θα εκτελεσθεί από τη Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, μέσω άτυπης απομακρυσμένης εκπαιδευτικής εφαρμογής. Βασικό εργαλείο επιμόρφωσης θα είναι ο Οδηγός Εκλαΐκευσης έργων ΕΤΑΚ, για την εκλαΐκευση των παραδοτέων κάθε έργου ΕΤΑΚ. Η Εκπαιδευτική Επιμόρφωση θα συνίσταται στην υποστήριξη του Ωφελουμένου για την εφαρμογή του Οδηγού Εκλαΐκευσης στο έργο του με τελικό σκοπό τη σύνταξη Εγχειριδίου Εφαρμογής έργου ΕΤΑΚ.
- Επιμόρφωση Παραγωγικής Βάσης. Αφορά στην επιμόρφωση αγροτών, εμπόρων, στελεχών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών, δημόσιας διοίκησης, τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ. σχετικά με τα ερευνητικά αντικείμενα και αποτελέσματα των ΕΤΑΚ.
  - Ημερίδες Γνωριμίας Ωφελουμένων και Παραγωγικής Βάσης. Αφορά στην παρουσίαση του συνόλου των Εγχειριδίων Εφαρμογής έργων ΕΤΑΚ στα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα διεξαχθούν τουλάχιστον τρεις γεωγραφικά στοχευμένες ημερίδες, σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ηράκλειο για όλους τους κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, ανάλογα με τη θεματολογία των υλοποιούμενων έργων ΕΤΑΚ. Μέσω των ημερίδων αυτών θα πραγματοποιηθεί η επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους φορείς, η διάχυση σε αυτούς των ερευνητικών αποτελεσμάτων και η εκδήλωση ενδιαφέροντος για την υλοποίηση των ειδικών σεμιναρίων επιμόρφωσης στα μέλη τους.
  - Ημερίδες Επιμόρφωσης Παραγωγικής Βάσης. Αφορά στην επιμόρφωση των ενδιαφερόμενων φορέων της παραγωγικής βάσης ξεχωριστά για κάθε έργο ΕΤΑΚ κατά την οποία ο κάθε Ωφελούμενος θα εκτελέσει μία (1) τουλάχιστον επιμόρφωση 30, κατ' ελάχιστον, τελικών δικαιούχων της καινοτομίας του. Οι τελευταίοι ως αποτέλεσμα της διαρκούς επικοινωνίας τους με τους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ωφελούμενους κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ και στο πλαίσιο των ημερίδων γνωριμίας τους με τους Ωφελούμενους, θα απευθύνουν πρόσκληση προς τον εκάστοτε Ωφελούμενο για επιμόρφωση των μελών του με αντικείμενο επιμόρφωσης το εκάστοτε επιλεγμένο έργο ΕΤΑΚ. Η επιμόρφωση θα γίνεται στην έδρα του φορέα υποδοχής των ερευνητικών αποτελεσμάτων και τα προγράμματα επιμόρφωσης θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον 30 συμμετέχοντες. Βασικό εποπτικό όργανο της επιμόρφωσης θα είναι το Εγχειρίδιο Εφαρμογής έργου ΕΤΑΚ, το οποίο και θα διανέμεται δωρεάν στους συμμετέχοντες. Στην επιμόρφωση της παραγωγικής βάσης θα συνδράμει και η Επιτροπή Παρακολούθησης, ειδικότερες αρμοδιότητες της οποίας θα είναι οι προτάσεις για τον τρόπο αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των έργων ΕΤΑΚ και η διασύνδεση των Ωφελούμενων με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
Προσανατολισμός στον Άνθρωπο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΠΡΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ υλοποιώντας την Πράξη ως Ανάδοχος:

- ✓ τηρεί τις απαιτούμενες διαδικασίες και προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες που αφορούν στην υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου σύμφωνα με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο του,
- ✓ τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για κάθε έργο ΕΤΑΚ στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι σχετικές δαπάνες,
- ✓ πραγματοποιεί δαπάνες και καταβάλλει τις αναγκαίες πληρωμές που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων ΕΤΑΚ και οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες και ανάλογες με την πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και
- ✓ τηρεί αρχείο με το σύνολο των στοιχείων: παραστατικά, διοικητικά έγγραφα και δικαιολογητικά στοιχεία που αφορούν την εκτέλεση των έργων ΕΤΑΚ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ οι Διευθυντές των Ερευνητικών Μονάδων είναι υπεύθυνοι για την ομαλή ένταξη των έργων ΕΤΑΚ στον προγραμματισμό εργασιών της Ερευνητικής τους Μονάδας αλλά και την διάθεση ή προμήθεια όλων των απαιτούμενων υλικών και μέσων στους Ωφελουμένους.

Για την ενσωμάτωση των Ωφελουμένων στις ερευνητικές υποδομές του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, για όλη τη διάρκεια υλοποίησης των έργων, προβλέπεται η σύνταξη Σχεδίων Προγραμματισμού έργων ΕΤΑΚ. Για τον σκοπό αυτό κατά τη διάρκεια του μήνα εγκλιματισμού (όπως έχει περιγραφεί στο Κεφάλαιο Β) ο Διευθυντής της Ερευνητικής Μονάδας υποδοχής θα συντάξει σχέδια προγραμματισμού των έργων που αφορούν στην προσαρμογή τους στην υφιστάμενη δραστηριότητα της Μονάδας. Τα σχέδια αυτά θα πρέπει να εξυπηρετούν το σύνολο των αναγκών των Ωφελουμένων.

Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

I. Επιλεξιμότητα και πραγματοποίηση δαπανών

Στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ προβλέπεται αμοιβή για κάθε Ωφελούμενο ύψους 38.400,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και επί της καθαρής αξίας όλων των νόμιμων κρατήσεων όπως αυτές προβλέπονται εκάστοτε καθώς και η κάλυψη υποστηρικτικών δαπανών ύψους έως 8.666,67 €, το οποίο αφορά κόστος αναλωσίμων, μετακινήσεων και αποσβέσεων, όπως αυτά περιγράφονται στην πρόταση ΕΤΑΚ.

Η καταβολή τους πραγματοποιείται ως εξής:

- Η αμοιβή των Ωφελουμένων θα καταβάλλεται τμηματικά, ανάλογα με την πρόοδο και τα παραδοτέα του έργου, όπως περιγράφονται στο ΤΔΕ, και τη ροή χρηματοδότησης. Η τμηματική καταβολή της αμοιβής του Ωφελούμενου θα γίνεται με την ταυτόχρονη έκδοση σχετικού τιμολογίου παροχής υπηρεσιών εκ μέρους του και κατόπιν βεβαίωσης του Υπευθύνου Παρακολούθησης και του Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας, στην οποία υλοποιείται το έργο, βάσει των τριμηνιαίων αναφορών φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, και μετά την πιστοποίηση των παραδοτέων από την Επιτροπή Παραλαβής και Πιστοποίησης της Ποιότητας των Παραδοτέων της Πράξης, η οποία έχει οριστεί με την αριθμ 11 απόφαση της 22^{ης}/2-9-13 Συνεδρίασης του ΔΣ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Ειδικότερα, η πρώτη δόση θα καταβληθεί μετά τη βεβαίωση και πιστοποίηση των παραδοτέων (σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία) που θα περιλαμβάνονται στην πρώτη μηνιαία αναφορά προόδου (Κεφάλαιο Α.Ι.).

- Οι πληρωμές των υπόλοιπων δαπανών που εντάσσονται σε κάθε έργο ΕΤΑΚ θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τις ανάγκες κάθε έργου.

II. Απαραίτητα παραστατικά δαπανών

Για την καταβολή της **αμοιβής των Ωφελουμένων** απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται:

- Σύμβαση ανάθεσης έργου. Επισημαίνεται ότι οι συμβάσεις ανάθεσης έργου θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ.
- Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών. Ισχύει και εδώ η υποχρέωση για σαφή αναγραφή του συγκεκριμένου έργου και της χρονικής περιόδου εκτέλεσής του.
- Τα παραδοτέα του έργου που αναφέρονται στην τριμηνιαία αναφορά και τα οποία θα πρέπει να συμβαδίζουν με τα προβλεπόμενα στο ΤΔΕ ανά φάση υλοποίησης.

Δαπάνες για τις οποίες τα σχετικά παραστατικά δεν περιέχουν τα παραπάνω στοιχεία θα θεωρούνται μη επιλέξιμες.

Οι ανωτέρω δαπάνες θεωρούνται εξοφλημένες εφόσον έχει αποδοθεί ο φόρος εισοδήματος (όπου απαιτείται).

Οι **δαπάνες μετακινήσεων** που έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου αφορούν σε μετακινήσεις εσωτερικού και εξωτερικού και καλύπτουν δαπάνες μετακίνησης, διαμονής και ημερήσιες αποζημιώσεις. Η πραγματοποίηση των μετακινήσεων γίνεται σύμφωνα με τα ισχύοντα στον Οργανισμό για τους εξωτερικούς συνεργάτες (στην αριθμ. 9 απόφαση της 32ης/17-2-14 Συνεδρίασης του ΔΣ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) την κείμενη νομοθεσία και τον ΚΦΑΣ.

Προκειμένου να πραγματοποιηθούν και να εκκαθαρισθούν οι μετακινήσεις απαιτούνται:

- Έγκριση μετακίνησης από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο (κατόπιν αιτήματος μετακίνησης του Ωφελουμένου και τη σύμφωνη γνώμη του Υπεύθυνου Παρακολούθησης και του Διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας στην οποία υλοποιείται το έργο και της δέσμευσης του αναλογούντος ποσού μετακίνησης).
- Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εκκαθάριση της κάθε εγκεκριμένης μετακίνησης, όπως αυτά προβλέπονται στην αριθμ. 9 απόφαση της 32^{ης}/17-2-14 Συνεδρίασης του ΔΣ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Για τις μετακινήσεις που έχουν προβλεφθεί στο τεχνικό δελτίο χρησιμοποιούνται οι διατάξεις του ν. 2685/99 αποκλειστικά και μόνο ως προς τον υπολογισμό των σχετικών αποζημιώσεων, προκειμένου να υπάρχει μια ενιαία βάση υπολογισμού και η φορολόγησή τους να πραγματοποιείται βάσει της Λ.8387/ΠΟΛ 141/3-10-1983 «*Τα ποσά που καταβάλλονται σε ελεύθερους επαγγελματίες για εκτός έδρας μετακινήσεις και οδοιπορικά έξοδα, αποτελούν ακαθάριστο εισόδημα. Όταν όμως στον ελεύθερο επαγγελματία καταβάλλεται και κάποιο ποσό σαφώς καθορισμένο και αναφερόμενο σε δαπάνη που έγινε από αυτόν για εκπλήρωση υποχρέωσης του πελάτη του υπέρ τρίτου προσώπου, το ποσό αυτό δε δύναται να θεωρηθεί ότι αποτελεί ακαθάριστη αμοιβή του ελεύθερου επαγγελματία*».

Όσον αφορά στις δαπάνες διάχυσης αποτελεσμάτων, δημοσιότητας και προβολής, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητά τους είναι η αναφορά στη χρηματοδότηση από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πράξης με το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και με τη χρήση των σχετικών λογότυπων, όπου αυτό είναι εφικτό. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει και για πιθανές ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, περιοδικά κ.λπ. Γενικότερα, θα πρέπει να τηρούνται οι προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 σχετικά με την ενημέρωση και τη δημοσιότητα.

Η **προμήθεια αναλωσίμων** θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Προμηθειών του Δημοσίου σε ότι αφορά τα όρια και σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Προμηθειών του συγχωνευθέντος ΕΘΙΑΓΕ ως προς τις διαδικασίες. Δεδομένου:

- της μεγάλης γεωγραφικής διασποράς των Ερευνητικών Μονάδων,
- του ευρέος φάσματος των θεματικών πεδίων των 150 έργων ΕΤΑΚ καθώς και
- της ανάγκης για την αποτελεσματική και απρόσκοπτη υλοποίηση των δαπανών,

θα γίνει ομαδοποίηση των δαπανών (όπου είναι εφικτό) οι οποίες θα πραγματοποιηθούν σε επίπεδο εμπλεκόμενων Ερευνητικών Μονάδων κατόπιν σχετικής έγκρισης των αρμόδιων κατά περίπτωση διοικητικών οργάνων.

Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις όλων των αποκτηθέντων πάγιων περιουσιακών στοιχείων θα διενεργηθούν βάσει των συντελεστών που προβλέπονται στον Ν. 4110/2013 με δυνατότητα την ολοσχερή απόσβεση παγίου με αξία κτήσης έως 1.500,00 €.

Για τα πάγια η απόσβεση αρχίζει από τον μήνα που άρχισαν να χρησιμοποιούνται ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Τα πάγια καθώς και οι αποσβέσεις θα παρακολουθούνται στο μητρώο παγίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

III. Εξόφληση δαπανών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να ακολουθεί τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του Ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58Α'/23.04.2010) και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

- Φορολογικά στοιχεία που εκδίδονται, συνολικής αξίας κάτω των 500,00 € (με ΦΠΑ), εξοφλούνται απευθείας με μετρητά ή επιταγή.
- Φορολογικά στοιχεία που εκδίδονται, συνολικής αξίας άνω των 500,00 € (με ΦΠΑ), τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μόνο μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών του εκδότη-πωλητή αγαθών ή υπηρεσιών και του λήπτη των αντίστοιχων στοιχείων ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ιδίων λογαριασμών. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης του συνόλου των δαπανών των έργων ΕΤΑΚ είναι:

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από λογαριασμό του Δικαιούχου προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου ΕΤΑΚ. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον:
  - τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) του Δικαιούχου καθώς και του προμηθευτή αυτού ή/και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό),
  - φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής,
  - απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και
  - καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον:
  - ο το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχο),
  - ο καρτέλα ταμείου ή/και extrait λογαριασμού, από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών,
  - ο απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και
  - ο καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από το λογαριασμό Δικαιούχου σε λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον:
  - ο αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών,
  - ο απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και
  - ο καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον Δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το Δικαιούχο. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Είναι δυνατή και η χρήση ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονική κατάθεση) για τις εξοφλήσεις των παραστατικών αρκεί να προσκομιστεί σφραγισμένο από την Τράπεζα έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) (δύναται να ζητούνται και τα αντίγραφα της ηλεκτρονικής συναλλαγής σφραγισμένα από την τράπεζα) και συναφή με τις ως άνω τραπεζικές συναλλαγές αποδεικτικά στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι:

- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό τη μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).
- Για τους ανωτέρω τρόπους εξόφλησης δαπανών απαιτούνται οι αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στα βιβλία του Δικαιούχου.
- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να εξοφληθεί πριν από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της Πράξης.

- Για την είσπραξη ποσού άνω των 1.500,00 € είναι απαραίτητη η κατάθεση φορολογικής ενημερότητας και άνω του ποσού των 3.000,00 € είναι απαραίτητη η κατάθεση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, εκ μέρους του λαμβάνοντα, στο πλαίσιο της παρούσας Πράξης.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα σχετικά παραστατικά εξοφλούνται σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στον ΚΦΑΣ.

IV. Λογιστική Παρακολούθηση

Όσον αφορά στη διαχείριση των έργων ΕΤΑΚ είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία για τις δαπάνες κάθε έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ.

Αποδεικτικά πραγματοποίησης και εξόφλησης των δαπανών θεωρούνται τα σχετικά πρωτότυπα παραστατικά (π.χ. τιμολόγια, εξοφλητικές αποδείξεις κ.λπ.), τα οποία φέρουν τη σφραγίδα με τον κωδικό MIS της Πράξης, τον τίτλο ή το ακρωνύμιο του έργου ΕΤΑΚ και το ΕΠ στο οποίο έχουν ενταχθεί. Όλα τα παραστατικά διατηρούνται από την Οικονομική Υπηρεσία, για διάστημα τριών ετών μετά την ολοκλήρωση του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και τουλάχιστον μέχρι το 2020 και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, στη διάθεση της ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων.

Ε. ΕΛΕΓΧΟΙ

Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η πιστοποίηση της υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ πραγματοποιείται από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τους όρους που διέπουν τον παρόντα Οδηγό. Επίσης, έλεγχοι είναι δυνατόν να διενεργηθούν και από άλλα αρμόδια προς τούτο εθνικά ή κοινοτικά όργανα.

Όλα τα παραστατικά έγγραφα λογιστικής αξίας, που τηρούνται στην έδρα του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, πρέπει να επιδεικνύονται σε πρωτότυπα, όποτε ζητηθεί από την ΕΥΔ του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και να υποβάλλονται, εφόσον ζητηθεί, σε αντίγραφα νομίμως επικυρωμένα. Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ υποχρεούται κατά την διάρκεια της υλοποίησης των έργων ΕΤΑΚ να τηρεί τα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία προς έλεγχο μέχρι τις 31/12/2020.

ΣΤ. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Αναφορικά με τις **απαιτήσεις δημοσιότητας**, πρέπει να τηρούνται οι απαιτήσεις του Κανονισμού Πλαισίου της Ε.Ε. και συγκεκριμένα των άρθρων 6, 8 και 9 του (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Επιτροπής της 8^{ης} Δεκεμβρίου 2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων των χρηματοδοτούμενων έργων (δημοσιεύσεις, κ.λπ.), όπου θα πρέπει να αναφέρεται η πηγή χρηματοδότησης που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)- Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικοί Πόροι.

Ειδικότερα, ο Δικαιούχος μεριμνά ώστε:

- Να ενσωματώνεται σε κάθε έγγραφο που εκδίδει σχετικό με την Πράξη, την επικοινωνιακή ταυτότητα του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» σύμφωνα με το Υποσέλιδο (footer) της παρούσας Πρόσκλησης.
- Να εμφανίζεται η παραπάνω σήμανση υποχρεωτικά στα έγγραφα υλοποίησης, προκειμένου να εκπληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.
- Όσοι συμμετέχουν στην Πράξη να είναι ενήμεροι ότι συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».
- Να υπάρχει αναρτημένη αφίσα στην Κεντρική Υπηρεσία και τις Ερευνητικές Δομές, του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ., σε εμφανές σημείο, για την πληροφόρηση του κοινού.
- Επίσης, σε περίπτωση έκδοσης εντύπου ή φυλλαδίου δημοσιότητας από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ θα ενσωματώνονται υποχρεωτικά τα σχετικά λογότυπα Δημοσιότητας.

Τυχόν επικαιροποιήσεις του Οδηγού Εφαρμογής αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ www.elgo.gr μέσω της οποίας θα γίνεται η ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε όλη τη διάρκεια της Πράξης ΑγροΕΤΑΚ.

Ζ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ:

α) Δρ Ευαγγελία Βαβουλίδου, τηλέφωνο: 2108175402,

β) Μαρία Χατζή, τηλέφωνο: 2108175407 και

γ) Σοφία Ηλιάδου, τηλέφωνο: 2108175487

καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση info.agroetak@nagref.gr.

Ενημέρωση σχετικά με τα έργα ΕΤΑΚ θα παρέχεται στην ιστοσελίδα του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ www.elgo.gr.

Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των Πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.epanad.gov.gr>.